

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työllänsaisten leikkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka sijaitsee The Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katu-
kujan kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lialtä.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25, puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in
America, Published every Tuesday by The
Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year \$1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One year \$1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year \$1.50, 6 months 80c

ADDRESS:

TOVERITAR

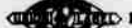
Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th,
1911, at the Post Office at Astoria, Oregon,
Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-McCone

231½ Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren yksityisnumeroiden
hinta on viisienttiä kappale pait-
si niputtain ostain, jolloin ne ovat
(viisi kappaletta ja siitä ylös-
päin) kaksi senttiä kappale.

Toverittaren tilaajaluettelo osoit-
taa seuraavaa:

Uusia tilauksia 141
Uudistuksia 25
Katkennut 58

Naisten toiminnasta

WOODLAND, WASH.

Rohkenen ensi kerran tervehtää
Toverittaren toimittajaa ja sen laa-
jaa lukijakuntaa. Olen odottanut tois-
ten naisten kirjoittavan täällä, vaan
on ole huomannut mitään sellaista,
ja minäkin olen peljännyt sitä pape-
rikortia, jos lie samaa vika toisillakin,
vaan täytyy yrittää, kävi miten kävi.

Naisten päivää vietettiin maalisk.
19 p. Ohjelmaa oli runsaasti ja sa-
malla arvokasta, m. m. puhe toveri
Peter Kähkösestä, Portlandista. Hän
selvitti naisten asemaa, kuinka na-
men on ollut orja ennen ja kuinka
hän on se vielä tänä päivänakin.

KAHVI-JUTTUJA

Vol, voi teitä asiamiehet! Missä
teidän silmämme ja kieleenne on ollut
niin kiinni viime viikolla, että olette
päästäneet kokonaista 94 tilausta kat-
keamaan ja uudistettu on vain 44 ti-
lausta. Ai, ai! Korjattava tämä asia
aivan viivyttämättä. Vaikka uusia
tilauksia on lähetytty viime viikolla
20, niin ei kuitenkaan ole eteenpäin
päästy kuin ainoastaan kuudellatoista
tilauksella. Se on kovin hidasta et-
teenpäin menoa.

Ja Bufalon kirjeenvaihtaja ehdotti,
että Toverittaren tilaajamäärä ko-
hottaisiin kymmeneen tuhanteen jo
ensi Vappuun mennessä! Hän pitää
sen mahdollisena kun on itsekin ko-
keillut Toverittaren asiamiehenä. Mi-
tä asiamiehet muilla paikkakunnilla
silloin sanovat?

Kaikkialta kuuluu ääniä, että Tove-
ritar olisi laajennettava, mutta pa-
rtein pelkään, että se laajentamismah-
dollisuus on vielä kaukana, jos ei tä-
mään ripeämmin tilaajamäärä kohoa.
Toverittaren tilaajamäärä on nyt sil-
mä viidentuhannen paikkeilla. Siis

Samalla hän selvitti myöskin kuinka
nainen on vähitellen vapautunut or-
jan kahleista ja tulee aina vapautu-
maan. Sitten oli runoja, kertomuk-
sia ja laulua. Erittäinkin ansai see
kiitokset lasten lausumat runot. Sillä
tavalla lapset, yrittäkää vaan. Minkä
nuorena oppii, sen vauhana taitea.
Luulen että kaikki olivat tyytyväisiä
päivän ohjelmaan.

Mitä alueellisiin varoihin tulee, niin
ne ei tainneet olla kovinkaan suuret,
mutta luulen ainakin sen verran tul-
leen kuin oli menojaakin ja hyvä niin-
kin.

Keskustelu akkain kahvipöydässä.
— Luitteko viime Toverittaresta
Pojan kirjoitusta?

— Luettiin tietenkin!
— Elköhän se tehnyt meistä pillaa?
— Missä kohti?
— Siinä, kun se sanoi, että meillä
muka on niin kiire, ettei joudeta kir-
joittamaan Toverittareen!

— Eihän se mitään pillaa ole, se-
hän on täyttä totta!
— Minä ainakin olen sitä mieltä,
että ei se aivan täyttä totta sillä
tarkoitatu.

— Taidat olla oikeassa.
— Ruvetaan siis ja näytetään, että
on meillä sen verran aikaa, jos ei
muulloin niin yöllä!

— Tehdään niin!

Ainakin alotan MINÄ.

LOWELL, ARIZONA.

Muutin tänne Lowell'in lähes kaksi
kuukautta sitten Waukeganista, Ill.
Mieheni on täällä ollut jo vuoden
ajan. Toiset kolme vuotta on hän
kierrellyt paikasta toiseen työn et-
sinnässä, sitä mistään löytämättä,
missä olisi voinut pitemmän aikaa
seisahtua, jonka ajan olen ollut per-
heen ainoa tuki melkein kokonaan,
kolmelle pienelle lapselle.

Kaksi vuotta sitten sairastuin, jol-
loin olin pakotettu turvautumaan por-
varien apuun. Useat tohtorit väittivät
minussa olevan rintataudin, mutta si-
tä en usko, sillä nyt olen aivan ter-
ve ja kuinka olisin niin ankarasta
taudista niin pian voinut parantua.
Ennen sairauttani kirjoittelin puole-
lehtiin, mutta sairauteni ja perhe-
huolten takia olen ollut estetty ot-
tamasta osaa puoleltoimintaan enkä
ole pitkään alkaen voinut toimia puo-
lelehtien hyväksi, vaan osastossa
sentään koitin toimia voimieni mu-
kaan.

Mutta tästä lähtien koitan sitä in-
nokkaammin aikaa. Jos Toveritar
sallii, niin ensiksi otan tilauksia Las-
ten Keväälle ja sitten myös Tove-
rittarelle.

Tervehdys kaikille Toverittaren lu-
kijoille.

IDA KEMPPAINEN.

Pyydän myös lausua sydämelliset
kiitokset naupureille, jotka homma-
sivat minulle lähtökkekerit ja an-
toivat kauan kestäväen lahjan, alu-
mullikeittoastiat. Tässä on heidän ni-
mensä, joista yksi on aatetoverikin:

siinä määrässä, että Toveritar nykyi-
sessä koossaan ja asussaan juuri val-
voen itsensä kannattaa.

Mutta ennenkuin lehti laajennetaan
on sen tilaajamäärä saatava siihen
määrään, että se kannattaa itsensä
laajennettunakin.

Siitä suuresta Toverittaren Vappu-
numerosta tulee monipuolinen ja ar-
vokas sisältöinen. Lähetettyjä kirjo-
ituksia siihen on nyt jo varastossa
mm. "Kevät tervehdys", A. N. Kos-
kelalta; lasten näytelmä "Sotaorpo",
Alma Aholta; "Hyiset väreet", kerto-
mus, kirj. Anna; runoja Rutaselta,
Alma Aholta, y.m., y.m.

Vappunumero ilmestyy 25 p. huh-
tikuuta, joten jos ajoissa tilauksensa
lähettää, voi sitä tilata suuremmat
määrät jaettavaksi Vappujuhliin.

Sosialistijärjestö on valinnut presi-
dentinehdokkaansa ensi vaaleihin. He
ovat Allan L. Benson ja George R.
Kirkpatrick. Omituinen sattuma on
se, että kumpikin näistä ehdokkaista
on lapsuus- ja osan nuoruuden ai-
kaansa viettänyt köyhänä farmari-
poikana keskivaltioissa. He siis ym-

Mrs. Laitinen, Mrs. Westermark, Mrs.
Sivula, Mrs. Lamminen, Mrs. Lüttunen,
Mrs. Niemi, Mrs. Luomanni, Mrs.
Wijamo, Mrs. Balberg, Mrs. Johnson,
Mrs. Laakso. Kiitos teille kaikille!
Osote: Box 3704, Lowell, Ariz.
SAMA.

Oletteko kaikki Eureka naiset ti-
lanneet itsellenne Toverittaren tälle
vuodelle? Jos ette, niin tehkää se
heti! Emmehän tahdo olla ilman
omaa lehteämme. Tilauksia ottaa
vastaan toveri Ahola. LYYLL.

ILWACO, WASH.

Meillä oli osaston perhe-iltama 11
p. maaliskuuta, josta muodostui oi-
kein hauska illanvietto. Ensin oli hen-
kistä ohjelmaa ja sitte ryypättiin
kahvia hienojen leivosten kanssa ja
lopuksi tanssittiin. Naiset ostivat
kymmenen sentin tanssiruseitit ja
niin sitä sitte vietin miehliä loput
iltaa oikein karkausvuoden malliin.

Kyllä tämä meidän rakas Toverit-
taremme on niin kovin pieni, että se
olisii välttämätöntä joko isontaa tai
sitten ohjelmaa ja sitte ryypättiin
kahvia hienojen leivosten kanssa ja
lopuksi tanssittiin. Naiset ostivat
kymmenen sentin tanssiruseitit ja
niin sitä sitte vietin miehliä loput
iltaa oikein karkausvuoden malliin.
Kyllä tämä meidän rakas Toverit-
taremme on niin kovin pieni, että se
olisii välttämätöntä joko isontaa tai
sitten ohjelmaa ja sitte ryypättiin
kahvia hienojen leivosten kanssa ja
lopuksi tanssittiin. Naiset ostivat
kymmenen sentin tanssiruseitit ja
niin sitä sitte vietin miehliä loput
iltaa oikein karkausvuoden malliin.

Kaikki ripeään toimintaan Tove-
rittaren tilaajamäärän kohottamiseksi,
niin pian on sillä kymmenen tu-
hatta tilaajaa ja ylikin siitä.

Koska Toverin kirjeenvaihtajien
kesken näkyy ilmeneen sellaista luu-
loa, että toinen tahtoo komella toi-
sen nimellä ja tähän Toverittareen
näkyy kirjoittavan toinenkin "Orvok-
ki", niin välttääkseni sellaista väärin
käsitystä, minä muutan nimeni, vaika
ei kai me lehdissäki taidea olla
niin arkoja kunniamme. Siis ni-
meni on tästä lähtien KYNNEL.

PARK CITY, UTAH

Ensi kertaa tervehdän Toverittaren
laajaa lukijakuntaa, jonka toivon ai-
na yhä laajenevan jokaisessa suoma-
laisessa pirtissä tällä mantereella ja
kaikkialla, missä suomenkieltä puhu-
via asustaa, sillä tiedän itsestäni sitä
seuranneena sen todella tervottava
niitä aseita, millä sorto ja vääräys
maailmasta poistetaan, joka onkin
paras palkinto sen lukijoille.

Täältä ei ole suuriakaan kirjotta-
mista, mutta kun minut valittiin jo-
tain täältä kirjoittamaan, niin koetan
nyt täyttää tehtäväni.

Ensinnäkin mainitsen, että meillä
naisilla ei ole täällä mitään toimin-
taa, mikä ohjaisi meitä yhteisymmä-
rykseen, ei ole edes ompeluseuraa,
jotka kokoukset olisivat jonkunlaisena
tienviittana veivollisuusksemme
tuntumiseen luokkamme kohotukses-
sa, sillä luokkasiteet ovat yleisesti
keskuudessamme hatarat, jota todis-
taa sekin seikka, että ollaan enempi

Jokainen kirjeenvaihtaja ja avustaja
ilmottaa nimensä ja osotteensa toi-
mitukselle.

Ottakoot tämän huomioon kaikki
muutkin avustajat ja kirjeenvaihtajat.

Ja vielä minä tahdon sanoa kir-
jeenvaihtajille, että alkää lähettäkö
farmarin tyttönä ja sittenkin ollut
palkkatyöläisenä teollisuuskeskuksis-
sa ja kasvanut sosialistipuolueeseen
vaimona ja äitinä. Neljä lastaan ei
ole häntä estänyt kuluneina vuosina
hoitamasta puoleen tärkeätä luotto-
toimila, luennoinnasta ja kirjottamasta,
kirjeittäne Astoriaan. Silloin ne u-
seinkin myöhästyvät lehdestä. Läh-
ettäkää kaikki lehteen ajotut kir-
jeet ja kirjatukset suoraan toimituk-
selle osotteella: 231½ Oak St., Port-
land, Oregon.

Ja kirjeet, jotka tahdotte kerkiävän
maanantaina painettavana Toveritta-
reen, pitäisi joutua toimitukselle vii-
meistään lauantaina. Portlandin pos-
titoimistosta ei jaeta postia sunnun-
taisin. Ja vaikka jaettaisiinkin, niin
sittenkin on parempi kirjeiden ehtiä
toimitukselle niin ajoissa, että ne eh-
tivät ladottavaksi ennen maanantaita.
SELMA-TÄTTI.

EUREKA, UTAH.

Minunhan pitäisi kirjottaa uutisia
kun olen siihen tullut oikein val-
tuksi. Mutta vähänpä niitä on tullut
kirjotettua. Koetan nyt kumminkin
katkaista äänettömyyden.

Meillä oli ompeluseuran myyjäis-
ilmatat maalisk. 12 p. josta yhteis-
tulot olivat kuutisenkymmentä dolla-
ria. Henkinen puoli ohjelmasta oli
enempi heikonlaista. Oli ehkä sekin
syytä, kun ohjelmaa kerättiin vasta
haailla sen vuoksi, kun valitsemam-
me ohjelman kerääjä ei täyttänyt-
kään tehtävänsä.

Viimepäiväisessä ompeluseuran koko-
uksessa 13 p. maalisk. päätettiin lak-
kauttaa ompeluseuran toiminta kesän
ajaksi ja luovuttaa kerääntyneet va-
rat osastolle.

Osaston toiminta on ollut nykyään
vilkasta, uusia jäseniä on yhtynyt
melkein joka kokouksessa. Meitä on
jo täällä siksi paljon osaston jäse-
niä että olisi aika minun mielestäni
ruveta ajattelemaan omaa kokous-
huonetta. Tuo aihainen haalin vuok-
raaminen on useinkin ja melkein
aina haittana toiminnalle. Ja eipä si-
tä useinkaan tahdo saada silloin kun
haluttaisiin. Haali, jota me vuok-
raamme, niin siinä ei ole minkään-
laisia näyttövälineitä, että edes vaati-
mattomintakaan kappaletta saisi
kunnollisesti asetetuksi näyttämölle.
Usein kuulee sanottavan, ettei ole
mitään muuta iltamissa kun keinot-
telua. Vaan sehän on ainoa kelno
tehdä rahaa vähääkään osastolle ny-
kyisissä olosuhteissa.

Täällä kävi viime kuussa antamas-
sa konsertin Miss Aili Luoma ja Mr.
Hollberg. He ovat koko etevä sot-
tannossa kun ovat niin nuoria vielä
molemmat.

Mutta minunhan pitikin vähän huo-
matta että on parempi heittää pois
ohjelmasta niin sanottu nuoruusmiehen
— kuljettava asioita talosta taloon ja
vieläpä toisilta paikkakunnilta toi-
sille — se ei ole mikään kaunis ja
kiitettävä tapa henkilöiltä, jotka ha-
luavat saada yleisön kannatuksen
puoleensa, ja totuus ennen kaikkea,
vaikka sitä puhunkin niin sehän ei
ole mikään paha. Luulen teidän kum-
minkin kuuluvan työväenpuolueeseen
sehän on ensimmäinen ehto saada luok-
karietoisten työläisten kannatus puo-
leelle. Mehän vaadimme taitteilloi-
tamme sitä puoluetta mihin itsekin
kuulumme.

Entäs ne poikamiesten iitamat, jor-
ka ovat huhkikuulla. Sinnehän kuu-
luu tulevan ohjelmaa vaikka minkä-
moista, joista minulla ei ole oikeus
huudella, mutta mennään kaikkiin kat-
somaan, niin sittepäähän nähdään.

märtävät maalausköyhälistön aseman
aivan yhtähyvin kuin kaupunkilais-
köyhälistönkin.

Samaan luokkaan kuuluu myöskin
Kate Richards O'Hare, joka oli toi-
sena ehdokkaana varapresidentin eh-
dokkaaksi, mutta naisena tuli hän
vähemmän huomioonotetuksi, joten
hän sai vain 11,118 ääntä, jostavastoin
Kirkpatrick sai 20,597 ääntä. Kate
on myöskin alkanut elämänsä köyhän
vaikkakin hän on äiti lapsilleen sa-
nan täydessä merkityksessä. Kate
Richards O'Hare tuntee elämän mo-
nipuolisesti, hän tuntee koko työ-
väestön tarpeet ja hän tietää sosia-
listijärjestön tarpeet ja käytännölliset
menettelytavat koko työväenluokka
lukuunotettuna, siihen luettuna nai-
set ja lapset.

Tahdon vaan sanoa tämän verran
naistoverimme puolesta, nyt kun ei
enään kukaan voi sanoa, että minä
koettaisin häntä puhvata ehdokkaak-
si vain sillä perusteella, että hän on
nainen.

Elämänlanka, oletko niin hyvä ja
ilmoita toimitukselle oikean nimesi
ja osotteesi. Se pysyy toimituksen
tietona, mutta on välttämätöntä, että